

Úvod	9
1. Předškolní výchova a předškolní pedagogika	10
1.1 Specifika předškolní pedagogiky	10
1.2 Základní pojmy a kategorie předškolní pedagogiky	13
2. Proměny výchovy předškolního dítěte	17
2.1 Dítě na úsvitu dějin	17
2.2 Výchova v dětské světnici	20
2.3 Názory na předškolní výchovu do vzniku veřejných předškolních institucí	22
2.4 Vznik veřejných institucí a jejich vliv na teorii a praxi předškolní výchovy	24
2.5 Hnutí za novou výchovu a předškolní výchova	28
2.6 Kroky vpřed a kroky vzad v předškolním vzdělávání	34
2.7 Současná vzdělávací politika EU ve vztahu k předškolnímu období	38
3. Systémy předškolní výchovy a vzdělávání	40
3.1 Původní reformně pedagogické alternativní předškolní vzdělávací programy	40
3.2 Současné inovativní zahraniční modely předškolní výchovy a vzdělávání	44
3.3 Vzdělávací programy v současné české mateřské škole	53
4. Cíle předškolní výchovy a vzdělávání	59
4.1 Východiska úvah o cíli výchovy	59
4.2 Cíl výchovy z hlediska potřeb a práv dítěte	64
4.3 Cíle humanisticky a osobnostně orientované předškolní výchovy	68
5. Obsah a podmínky předškolního vzdělávání	70
5.1 Vzdělávací program a kurikulum	70
5.2 Pedagogicko-didaktické koncepte předškolního vzdělávání	75
5.3 Osobnostní přístup a individualizace	79

6. Činnosti dítěte	84
6.1 Hra	84
6.1.1 <i>Charakteristika herní činnosti</i>	84
6.1.2 <i>Dělení a druhy her</i>	86
6.1.3 <i>Hra v předškolním vzdělávání</i>	89
6.1.4 <i>Hračka jako prostředník mezi dítětem a světem dospělých</i>	90
6.2 Učení	102
6.2.1 <i>Učení předškolního dítěte</i>	102
6.2.2 <i>Specifika učení předškolního dítěte</i>	105
6.2.3 <i>Současné cíle učení předškolního dítěte</i>	108
6.3 Pracovní a tvořivé činnosti	114
6.3.1 <i>Pracovní činnosti v předškolním období</i>	114
6.3.2 <i>Možnosti a hranice výchovného využití pracovní činnosti</i>	118
6.3.3 <i>Tvořivé činnosti v předškolním období</i>	123
7. Hodnocení výsledků předškolní výchovy a vzdělávání	128
7.1 Pedagogická diagnostika	128
7.2 Pedagogická reflexe	135
8. Mezníky výchovy v předškolním období	138
8.1 Výchova dítěte do tří let	138
8.1.1 <i>Rodinná politika jako východisko rané péče</i>	140
8.1.2 <i>Nový přístup k institucionální výchově dítěte do tří let</i>	142
8.1.3 <i>Současné diskuse</i>	146
8.2 Vstup dítěte mezi vrstevníky (PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D.)	151
8.2.1 <i>Mateřské školy</i>	156
8.2.2 <i>Zájmové kroužky</i>	160
8.2.3 <i>Děti se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	161
8.2.4 <i>Přípravné třídy</i>	165
8.2.5 <i>Povinná docházka do posledního ročníku mateřské školy</i>	166
9. Dítě na prahu školní docházky (PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D.)	170
9.1 Vstup dítěte do 1. třídy základní školy	170
9.2 Zápis do 1. třídy	172
9.3 Předčasný nástup dítěte do 1. třídy ZŠ	174
9.4 Odklad školní docházky	176
10. Úloha dospělého v předškolním vzdělávání	179
10.1 Rodiče (PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D.)	179
10.2 Učitelé předškolního vzdělávání	185

Abstrakt	191
Abstract	192
Přílohy	193
Příloha 1	193
Příloha 2	195
Příloha 3	197
Příloha 4	198
Příloha 5	199
Příloha 6	200
<i>Charakteristika herních skupin („předškolek“)</i>	200
<i>Obsah a metody práce</i>	200
<i>Dostupnost a zhodnocení kvality herní skupiny</i>	201
<i>Co se dítě v herní skupině naučí</i>	201
<i>Co přináší herní skupina rodičům</i>	201
Seznam použitých zkratk	202
Literatura	204
Věcný rejstřík	209
Jmenný rejstřík	220